

Mesindus - ettevõtlus - toetused

Hobi või äri?

Mesindusettevõtluse tulem peab olema konkreetselt mõõdetav ja käega katsutav (mesi, taruvaik, vaha, emad, pered jms.) mida saab realiseerida.

Mesindusega hobina tegelemisel lisandub tulemite nimistusse ka emotsionaalne kasu.

Esimesed küsimused?

- ✓ **Kas ma oskan mesindada?**
- **Ettevõtjast tulenevad riskid on ettevõtja teadmiste ja oskuste nappus, puudulikud kogemused, valeotsused (näiteks mesilagrupi asukoha kohta).**
- **Ettevõtjast sõltumatud riskid tulenevad riigi valitsemisest, seadusemuudatustest, ettevõtluskeskkonnast, pankadest, kohalike elanike hoiakutest, ühiskonna arengutasemest, majanduse üldisest seisust jne.**

Visioon

Ettevõtlusega alustajal või mesila rajajal peab olema kindel eesmärk, kuhu ta tahab oma tegevusega jõuda ning mis vahendeid on vaja selleks, et seda saavutada. Uuringud näitavad, et konkreetselt püstitatud eesmärgid täituvad suurema tõenäosusega ja lühema ajaga.

Ettevõtlusvorm

- ✓ **FIE ehk füüsilisest isikust ettevõtja**
- **Asutamisel riigilõiv 13 eurot**
- **Algkapitali nõue puudub**
- **Üks osanik**
- **Juhtimisorganid puuduvad**
- **Raamatupidamine lihtne**

Osaühingu saab registreerida elektrooniliselt e-äriregistri ettevõtjaportaalis.

FIE

- ✓ **Füüsilisest isikust ettevõtja võib oma tegevuse peatada, teatades sellest äriregistri pidajale, märkides ajavahemiku, millal ettevõtte ei tegutse.**
- ✓ **FIE vastutab kohustuste eest kogu oma varaga.**
- ✓ **Füüsilisest isikust ettevõtja on ettevõtlusvorm, mis sobib kõige paremini nendele, kes alustavad tegevust üksi või koos perega.**

Ettevõtlusvorm

- ✓ **Osaühing**
- **Asutamisel riigilõiv 145 eurot.**
- **Nõutud osakapital (2500 eurot)**
- **Üks osanik**
- **Osanikud ei vastuta isiklikult osaühingu kohustuste eest**

Osaühingu saab registreerida elektrooniliselt e-äriregistri ettevõtjaportaaalis.

<https://www.eesti.ee/est/teemad/ettevotja>

Investeeringimine

Ühtegi mesilat ei saa rajada ilma sellesse investeerimata. Mesindus on piisavalt kasumlik tegevus, kuid olenevalt valitud arengutempost ja stiilist võivad olla vajalikud lisainvesteeringud, st. vahendid peavad tulema ettevõttest väljaspoolt. Mesinduse iseärasuste tõttu on tootlikkust raske prognoosida ja igal aasta tuleks arvestada kõige hullemaga, et ennast mitte leida ootamatutes olukordades.

Kulutuste optimeerimine

- ✓ **Efektivse tehnoloogia kasutamine**
- ✓ **Paremate pakkumiste otsimine**
- ✓ **Ise vajaliku inventari ehitamine**
- ✓ **Odavamate alternatiivide katsetamine**

Tulusid tasub alahinnata ja kulusid üle hinnata.

On normaalne, et alustav ettevõtte jõuab kasumisse alles viiendal tegevusaastal.

Investeeringud

- ✓ Säästud
- ✓ Toetused (Pria, EAS)
- ✓ Partnerite kaasamine
- ✓ Laenud
- ✓ Tulu mesindusest

On võimalik rahastada mesila rajamist täielikult sissetulekutest, kuid selleks on vaja optimeerida kulud ja valida aeglasem arengutempo.

Maaelu edendamise sihtasutus

Maaelu Edendamise Sihtasutuse eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkonna ettevõtlust, luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta maaettevõtluse konkurentsivõimet.

- ✓ **Tagatised**
- ✓ **Laenud**

<http://www.mes.ee/>

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Leader

- ✓ **Eestis tegutseb kokku 26 kohaliku tegevusgruppi.**
- ✓ **Leader-meetme eelarvest vähemalt 80% jagatakse laiali maapiirkonna projektitoetuse taotlejatele kohaliku arengu strateegiate rakendamise kaudu.**
- ✓ **Taotluste vastuvõtt augustis**
- ✓ **Teavet Leader-meetmest jagab Jänedal asuv Maamajanduse Infokeskus**

<http://maainfo.ee/?page=3397>

PRIA

- ✓ Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks
- ✓ Omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu ületas taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal 14 000 eurot ja taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud teisel majandusaastal vähemalt 1200 eurot
- ✓ Põllumajandustulu moodustas mõlemal taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal üle 50 protsendi kogu müügitulust

Põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamine

- ✓ **Toetust antakse kuni 40% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest**
- ✓ **Toetust saab taotleda mesindus- või seenekasvatuse inventari ning -seadmete ostmiseks või paigaldamiseks**
- ✓ **Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta kuni 500 000 eurot arengukava programmiperioodil kokku. (2014-2020)**
- ✓ **Toetus makstakse välja peale investeeringute tegemist**

Esimene voor möödab, teine taotlusvoor detsembris

Noore põllumajandusettevõtja toetus

- ✓ **Noor põllumajandusettevõtja on FIE või osaühing, mis ei ole varem tegutsenud või senine põllumajandustoodete müügitulu on olnud alla 4000 euro aastas (osaühingu puhul kõigil osanikel).**
- ✓ **Vanusepiiriks on 40 aastat, osaühingu korral kehtib see kõigile osanikele.**

Noore põllumajandusettevõtja toetus

- ✓ Toetust makstakse kahes osas, esimene 75%, teine 25%, kokku kuni 40 000 eurot, omaosalus ei ole nõutav
- ✓ Alates taotlusele järgnevast aastast peab ettevõtja põllumajanduslik müügitulu olema igal aastal vähemalt 4000 € ning viienda aasta lõpuks vähemalt 80% saadud toetuse summast.

Taotlusvoor 3-10 august 2015

Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamiseks ja arendamiseks

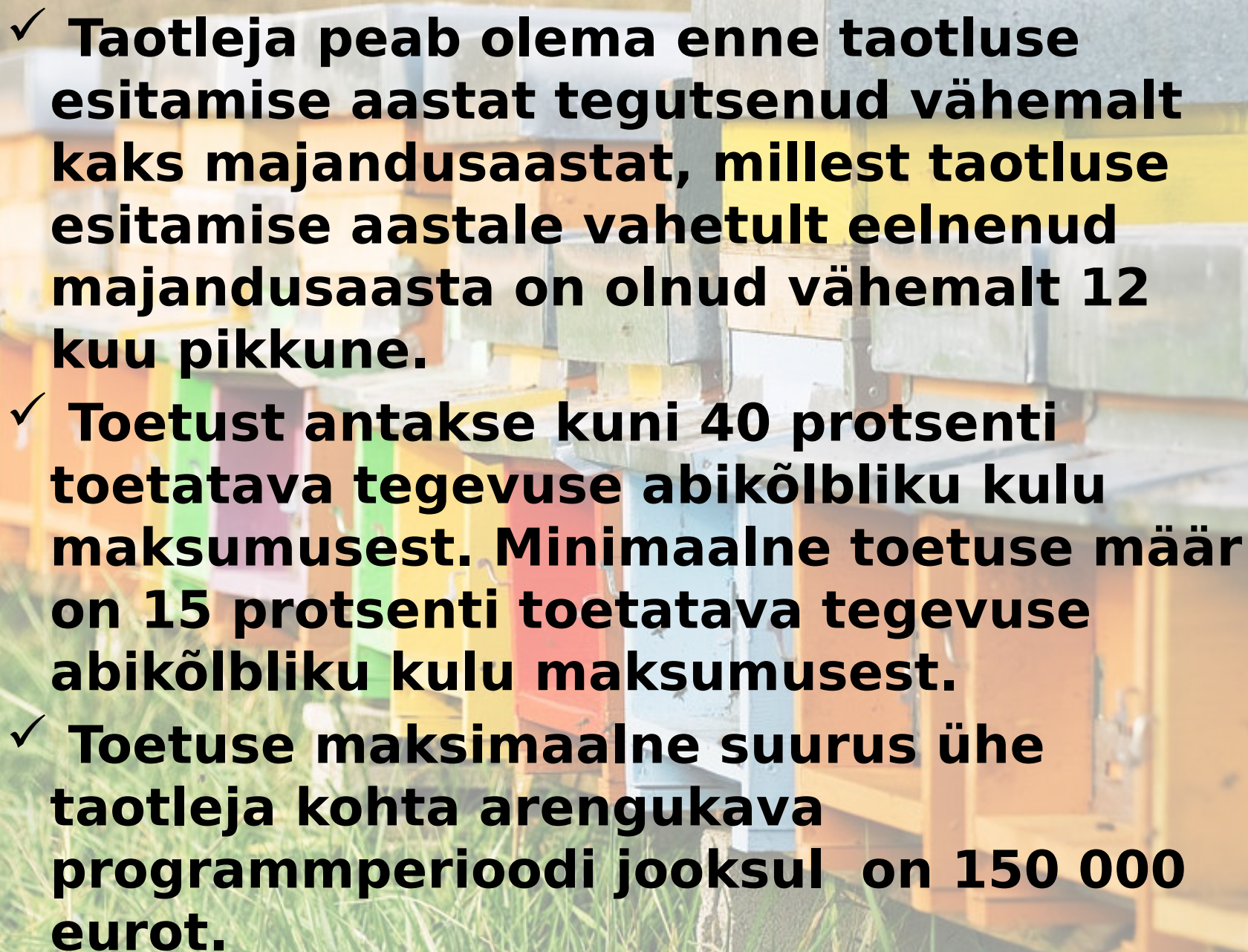
- ✓ **Mikroettevõtjad, kelle omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu kas koos või eraldi oli mõlemal taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahel majandusaastal üle 4000 euro ja see moodustas mõlemal taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahel majandusaastal**

Toetatavad tegevused

- ✓ **hoone ja rajatise ehitamine, välja arvatud lammutamine ning hoone parendamine**
- ✓ **statsionaarse masina ja seadme ostmine ning paigaldamine;**
- ✓ **rändkaupluse ja selle sisseseade ostmine.**

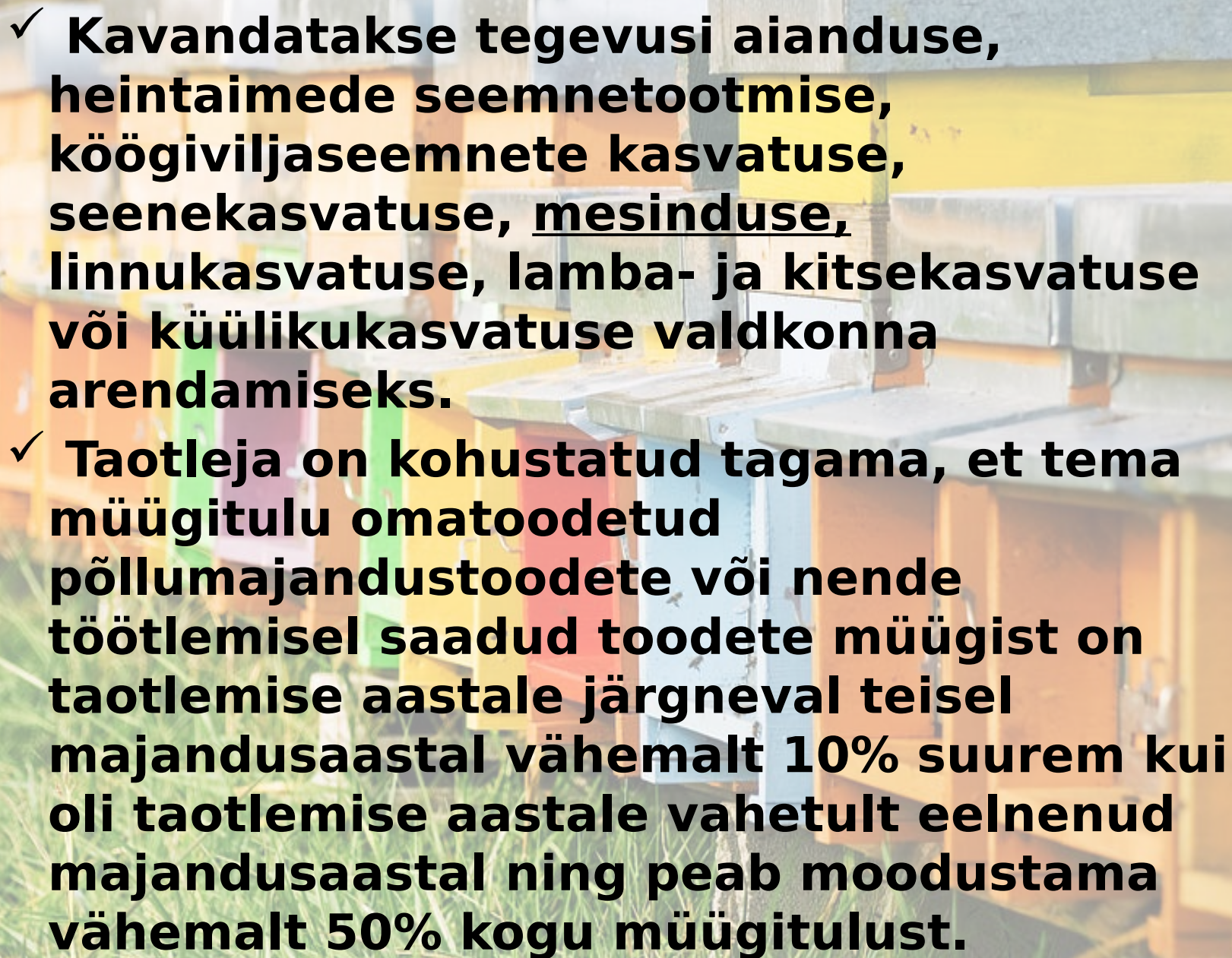
-
- ✓ **Taotleja peab olema enne taotluse esitamise aastat tegutsenud vähemalt kaks majandusaastat, millest taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta on olnud vähemalt 12 kuu pikkune.**
  - ✓ **Toetust antakse kuni 40 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest. Minimaalne toetuse määr on 15 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.**
  - ✓ **Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta arengukava programmiperioodi jooksul on 150 000 eurot.**

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

- ✓ **FIE või äriühing, kelle omatoodetud põllumajandustoodete müügitulu oli taotlemise aastale vahetult eelnenud majandusaastal vahemikus 4 000 - 14 000 eurot ja taotlemise aastale vahetult eelnenud teisel majandusaastal vähemalt 1 200 eurot ning see moodustas kahel taotlemise aastale vahetult eelnenud majandusaastal üle 50% tema kogu müügitulust**

-
- ✓ **Kavandatakse tegevusi aianduse, heintaimede seemnetootmise, köögiviljaseemnete kasvatuse, seenekasvatuse, mesinduse, linnukasvatuse, lamba- ja kitsekasvatuse või küülikukasvatuse valdkonna arendamiseks.**
  - ✓ **Taotleja on kohustatud tagama, et tema müügitulu omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügist on taotlemise aastale järgneval teisel majandusaastal vähemalt 10% suurem kui oli taotlemise aastale vahetult eelnenud majandusaastal ning peab moodustama vähemalt 50% kogu müügitulust.**

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

- ✓ **Toetuse taotleja saab käesoleva meetme raames esitada rohkem kui ühe taotluse, kuid toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 15 000 eurot 2014 - 2020 programmiperioodil.**
- ✓ **2018 aasta voor oli märtsis, 2019 pole veel avalikustatud**

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

- ✓ **Alates 2017. aastast ei saa toetust taotleda tegevuse elluviimiseks, mille raames ehitatakse ehitis või tehakse muu investeeering maale, mis Harju, Rapla ja Pärnu maakonnas algatatud maakonnaplaneeringu kohaselt määratakse Rail Balticu raudtee trassi koridori asukohaks.**

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

Taotlemine Dokumendid Hinnakataloog Kliendi andmed Esindusõigused ja volitused Vana e-PRIA Registrid

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

Taotleja METSAMESINIK ÜLO LIPPA (12200939) Taotlusvoor 26.03.2018 - 22.08.2024 Taotlustoimiku nr

Lisa dokument

▼ Toetustaotlus

Reg.nr. [redacted]
Esitamise kp: 02. aprill 2018
Maksetaotluste ootel

► Maksetaotlus/kulutuste aruanne

Reg.nr. [redacted]
Esitamise kp: 19. oktoober 2018
Välja makstud

Toetustaotlus [redacted]

Esita tagasivõtmise taotlus

Laadi alla esitatud taotluse PDF

Vajad abi? Vajuta siia

Esita muudatustaotlus

Üldandmed

Äriplaani lisaandmed

Detailandmed

Majandusaasta andmed

Müügitulu

Tegevused

Esitamine

Tegevuste ja objektide andmed

Jrk nr	Tegevuse liik	Tegevus	Objekti liik	Objekti nimetus	Tegevuse abikõlblik maksumus	
1	Investeering	Ostmine	Materiaalne vara sh. bioloogiline vara	Mesilaspered	1 500,00	Vaata
2	Investeering	Ostmine	Materiaalne vara sh. bioloogiline vara	Oblikhappe auruti koos tarnega Aegviidu	355,00	Vaata
3	Investeering	Ostmine	Materiaalne vara sh. bioloogiline vara	Jalaga meesulataja "Dana api Therma Melter"	560,00	Vaata
4	Investeering	Ostmine	Materiaalne vara sh. bioloogiline vara	Tigupress tootlikkusega 100 kg/tunnis	3 500,00	Vaata
5	Investeering	Ostmine	Materiaalne vara sh. bioloogiline vara	Gaasipõletiga oblikhappe auruti	123,00	Vaata
Kokku					6 038,00	

Tegevuste esimese osaga peab olema ellu viidud ning PRIAle tõendatud tegevusi vähemalt 75,00% ulatuses taotluses kavandatud abikõlblikust maksumusest ehk sisestatud andmete alusel kogusummas 4 528,50 eurot.

Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetus

▶ Toetustaotlus

Reg.nr: [redacted]
Esitamise kp: 02.aprill 2018
Maksetaotluste ootel

▼ Maksetaotlus/kulutuste aruanne

Reg.nr: [redacted]
Esitamise kp: 19.oktoober 2018
Välja makstud

Maksetaotlus/kulutuste aruanne [redacted]

Esita tagasivõtmise taotlus

Laadi alla esitatud taotluse PDF

Vajad abi? Vajuta siia

Esita muudatustaotlus

Üldandmed

Detailandmed

Kuludokumendid

Tegevused

Esitamine

Ava tabeli kõik alamread

	Kuludokumendi nr	Kuludokumendi kp	Kulurida	Netosumma	Käibemaks	Kogusumma	Esialgne abikõlblik summa	Tarnija nimi	Liising	
	OSTMINE - TIGUPRESS TOOTLIKKUSEGA 100 KG/TUNNIS			2 975,00	595,00	3 570,00	3 570,00			
+	607	08.08.2018		2 975,00	595,00	3 570,00	3 570,00	OSAÜHING ASTENI MESINDUS	Ei	Vaata
	OSTMINE - OBLIKHAPPE AURUTI KOOS TARNEGA AEGVIIDU			295,00	59,00	354,00	354,00			
+	607	08.08.2018		295,00	59,00	354,00	354,00	OSAÜHING ASTENI MESINDUS	Ei	Vaata
	OSTMINE - MESILASPERED			1 480,00	0,00	1 480,00	1 480,00			
+	8.06.2018	08.06.2018		1 480,00	0,00	1 480,00	1 480,00	MAREK KUTSAR	Ei	Vaata
	KOKKU			4 750,00	654,00	5 404,00	5 404,00			

Mahepõllumajandusliku tootmise toetus

- ✓ **Toetust võib taotleda füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik, kes harib maad õiguslikul alusel, st on maa omanik või omab kehtivat rendilepingut.**
- ✓ **Vähemalt 5 mesilasperet**
- ✓ **Vähemalt 1ha mahemaad**
- ✓ **Toetuse määr 40€/mesilaspere kohta**
- ✓ **Taotlusvoor mais**

Töötukassa

- ✓ **Ettevõtluse alustamise toetus on kuni 4474 €**
- ✓ **on vähemalt 18-aastane ja**
- ✓ **on läbinud ettevõtluskoolituse või**
- ✓ **kellel on kutse- või kõrgharidus majanduse alal või ettevõtluskogemus.**
- ✓ **Kui soovite taotleda ettevõtluse alustamise toetust ettevõtluskoolituse läbimise alusel, peab ettevõtluskoolituse kogumaht olema vähemalt 56 tundi**

Äriplaani

- ✓ Äriplaani kirjutatakse nagu kirjandit. Vähenda kirjelduste osa ja lisa rohkem analüüsi.
- ✓ Toote või teenuse kvaliteedi kirjeldus lähtub oletusest. Väär on kirjutada „Minu pakutav toode X on odavama hinnaga, kuid parema kvaliteediga kui konkurentidel”. Kvaliteet on suhteline mõiste. Kirjuta väga täpselt lahti, milles sinu toote või teenuse kvaliteet seisneb.
- ✓ Ära piirdu üldsõnalise kirjeldusega.

**Ianan
tähelepanu
eest!**

